

Vliv úzkosti a environmentálních faktorů na kvalitu spánku pacientů hospitalizovaných na jednotkách intenzivní péče

Locihová H.^{1,2}, Šrámková K.³, Slonková J.^{3,4}, Zoubková R.^{2,5}, Maternová K.⁶, Šonka K.⁷, Jarošová D.¹

¹Ústav ošetrovatelství a porodní asistence, Lékařská fakulta, Ostravská univerzita

²Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, Lékařská fakulta, Ostravská univerzita

³Neurologická klinika, Fakultní nemocnice Ostrava

⁴Katedra klinických neurověd, Lékařská fakulta, Ostravská univerzita

⁵Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, Fakultní nemocnice Ostrava

⁶II. chirurgická klinika – kardiovaskulární chirurgie, Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

⁷Neurologická klinika a centrum klinických neurověd, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy, Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

Úvod: Spánek je nezbytnou součástí lidského zdraví a jeho kvalita může být ovlivněna řadou faktorů.

Cíl: Cílem této studie bylo zjistit míru úzkosti u pacientů hospitalizovaných na jednotce intenzivní péče (JIP), analyzovat její vztah s kvalitou spánku a identifikovat environmentální faktory, které tuto kvalitu narušují.

Metodika: Multicentrická průřezová studie realizována na různých JIP šesti vybraných nemocnic v České republice. Byl použit spánkový dotazník na JIP péče (SICQ) a Beckův inventář úzkosti, které hodnotily kvalitu spánku a míru úzkosti hospitalizovaných pacientů.

Výsledky: Studie se zúčastnilo 267 pacientů hospitalizovaných na JIP. Vyšší úroveň úzkosti byla statisticky významně spojena s horší kvalitou spánku ($r = -0,41$; $p < 0,001$), přičemž úzkost vysvětlovala 19,6 % variability kvality spánku. Subjektivní hodnocení kvality spánku (škála 0–10) bylo nejnižší po první noci ($4,5 \pm 2,5$) a bylo zlepšeno uprostřed pobytu na JIP ($5,3 \pm 2,1$) a dále zlepšeno na jeho konci ($5,8 \pm 2,2$); hodnocení však nedosáhlo úrovně kvality spánku v domácím prostředí ($7,0 \pm 2,3$). Pozitivní korelace byla zjištěna mezi kvalitou spánku v domácím prostředí a na JIP ($r = 0,342$; $p < 0,001$). Denní spavost a špatný spánek spolu korelovaly ($r = 0,206$; $p < 0,001$). Environmentální faktory JIP měly negativní vliv na kvalitu spánku ($R_a = -0,804$ až $-0,114$), vysvětlily 13,7 % variability kvality spánku.

Závěr: Vyšší míra úzkosti, horší spánek před hospitalizací, větší denní spavost a nepříznivé environmentální faktory JIP nepříznivě ovlivňují subjektivní kvalitu spánku na JIP.

Klíčová slova: spánek, jednotka intenzivní péče, environmentální faktory, úzkost, denní spavost.

The influence of anxiety and environmental factors on sleep quality in patients hospitalized in intensive care units

Introduction: Sleep is a fundamental component of human health, and its quality can be affected by various psychological and environmental factors.

Objective: This study aimed to determine the level of anxiety in patients hospitalized in the intensive care unit (ICU), analyze its relationship with sleep quality, and identify environmental factors that disrupt this quality.

Methods: A multicenter cross-sectional study was conducted in ICUs of six selected hospitals in the Czech Republic. The ICU Sleep Questionnaire (SICQ) and the Beck Anxiety Inventory assessed subjective sleep quality and anxiety levels.

Results: A total of 267 ICU patients were included. Higher levels of anxiety were significantly associated with poorer sleep quality ($R = -0.41$; $p < 0.001$), with anxiety accounting for 19.6% of the variance in sleep quality. Subjective sleep quality (on

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORKY:

PhDr. Hana Locihová, PhD., MPH, h.reichelova@seznam.cz

Článek přijat redakcí: 12. 4. 2025; Článek přijat k tisku: 21. 7. 2025

Cit. zkr: Anest intenziv Med. 2025;36(3):167-174